

31. nedeľa A

Pane, zachovaj moju dušu v tvojom pokoji.

Prvé čítanie

Kniha proroka Malachiáša 1,14b – 2,2b.8-10

Ja som veľký Kráľ, hovorí Pán zástupov, a môjho mena sa boja národy. Vám, kňazi, dávam toto napomenutie: Ak neposlúchnete a nevezmete si k srdcu, že máte vzdať úctu môjmu menu, hovorí Pán zástupov, postihnem vás kliatbou.

Zišli ste z cesty a svojou náukou zviadli ste mnohých. Porušili ste moju zmluvu s Lévim hovorí Pán zástupov. Preto aj ja vami opovrhmem a ponížim vás pred všetkým ľudom, lebo ste nezachovávali moje príkazy a robili ste výnimky v zákone.

Nemáme azda všetci jedného otca? Vari nás nestvoril jeden Boh? Prečo sme jeden voči druhému vierolomní a znesväcujeme zmluvu svojich otcov?!

Druhé čítanie

1. list Solúnčanom 2,7b-9.13

Bratia a sestry, tak sme sa k vám znížili ako matka, keď láska svoje deti. Tak nežne sme vás milovali, že by sme vám boli dali nielen Božie evanjelium, ale aj vlastný život. Takí drahí ste nám.

Bratia a sestry, zaiste sa pamätáte na našu ťažkú a vyčerpávajúcu prácu. Vo dne v noci sme pracovali, aby sme nikomu z vás neboli na ťarchu, a tak sme vám hlásali Božie evanjelium.

Preto neprestajne ďakujeme Bohu za to, že keď ste prijali našu zvesť o Bohu, neprijali ste ju ako ľudské slovo, ale – aké je skutočne – ako slovo Božie. A ono pôsobí vo vás veriacich.

Evanjelium

Matúš 23,1-12

Ježiš povedal zástupom i svojim učeníkom: "Zákonníci a farizeji si zasadli na Mojžišovú stolicu. Preto robte a zachovávajúte všetko, čo vám povedia, ale podľa ich skutkov nerobte, lebo hovoria, a nekonajú. Viažu ťažké až neznesiteľné bremená a kladú ľuďom na plecía, ale sami ich nechcú ani len prstom pohnúť. Všetko, čo robia, robia len preto, aby ich videli ľudia: rozširujú si modlitebné remienky a zväčšujú strapce na rúchach, radi majú popredné miesta na hostinách, prvé stolice v synagógach a pozdravy na uliciach a páči sa im, keď ich ľudia oslovujú Rabbi.

Vy sa však nedávajte volať Rabbi, lebo máte iba jedného Učiteľa, vy všetci ste bratia. Ani otcom nevolajte nikoho na zemi; máte iba jedného Otca, toho, čo je na nebesiach. Ani sa nedávajte volať učiteľmi; lebo máte iba jediného Učiteľa, Krista.

Kto je z vás väčší, bude vašim služobníkom. Kto sa povyšuje, bude ponížený, a kto sa ponizuje, bude povýšený."

Na zamyslenie

Ako červená niť sa tiahne čítaniami dnešnej nedele problém dôveryhodnosti. Prorok Malachiáš žaluje v Božom mene kňazov, že zlyhali vo svojej službe Bohu, vo svojom životnom nasmerovaní a pri učení ľudu a takto sa stali nedôveryhodnými. Čo sa týka Pavla, ten sa usiluje dokázať dôveryhodnosť svojho správania a evanjelia, ktoré ohlasuje. A napokon v evanjeliu kritizuje Ježiš pokrytectvo a chorobnú ctižiadostivosť zákonníkov a takto s tým spojenú nedôveryhodnosť.

Majme sa však na pozore, na základe Ježišovho karhania, prepadnúť antijudaizmu voči určitej židovskej skupine a tak prepočúť to podstatné v Ježišovej reči. Nejde tu o kritiku životnej praxe farizejov, ale o farizejské myslenie v nás samých! Farizejské myslenie v tom zmysle, ako to myslí, vysvetľuje Ježiš t.j. identifikovať sa veľmi silno, pevne s normou a zákonom a to bludným spôsobom, že spásu a záchranu možno dosiahnuť vlastnou prácou a výkonom. Takáto identifikácia môže viesť veľmi rýchlo k pedanstvu, arogancii, mudrovaniu a nezdravému usilovaniu sa o dokonalosť. Od zdanlivej dokonalosti ku pokrytectvu, k svätuškárstvu je potom už len krôčik, pretože na tejto báze priznanie osobnej slabosti a viny je sotva možné. Takéto farizejské správanie sťažuje človeku uznať, doznať, že na tomto svete človek nikdy nedosiahne vytúženú dokonalosť, pretože sa pohybuje stále medzi dobrom a zlom, medzi ideálom a skutočnosťou.

Ako protiklad k "farizejskému" postojú stojí Ježišov postoj: to je také presvedčenie, že človek je prijatý Bohom a to tak vo vlastných schopnostiach ako aj vo vlastnej nedokonalosti a vine. V takomto postoji človek vie, že spása a vykúpenie zostane vždy nezaslúženým Božím darom, ktorý si nemožno kúpiť za žiadne strapce a modlitebné remienky a žiadnym čestným miestom alebo oslovovaním sa čestnými titulmi.

Takto Ježiš veľmi jasne dáva najavo svojim poslucháčom, aký postoj máme budovať, mať k požehnanu a aký nie. My všetci sme bratia a sestry vo viere, pretože len jeden jediný je náš rabi (učiteľ) – Kristus, len jeden je naším otcom/našou matkou – Boh. A keďže sme my všetci, aj keď sme úplne odlišné individua, rovnakí pred Bohom, nikto sa nesmie snažiť, pokúšať zneužívať schopnosti, talenty alebo individuálne osobnostné danosti k tomu, že by sa povyšoval nad druhých. Naopak je povolávaný k tomu zapojiť vlastné schopnosti, aby pomáhal niesť druhým ich životné bremená a slúžiť spoločenstvu.

Túžba, hnanie sa za mocou, postavením, titulmi a uprednostňovaním – napriek jasnému Ježišovmu posolstvu – v žiadnom prípade neprestala, neutíchla pretože má korene hlboko v ľudských potrebách po uznaní, ktoré sa snažia o naplnenie a to často zlovestným a nie oslobodzujúcim spôsobom. Keď ľudia sú utlačovaní, potom druhí zaujali nesprávnu pozíciu. To by sme si mali každý deň pripomínať, pretože nikto z nás nie je natrvalo obrnený voči farizejskému mysleniu. Možno sa môžeme stretnúť, prijať túto potrebu po uznaní s humorom a s láskavosťou a to tak, že si budeme vedomí toho, že každý a každému z nás je už určené Bohom jedno správne, dobré a dôležité miesto v živote. Naše miesto na svete je hlavne to, ktoré prispieva k dobru všetkých. Rozhodnutie, kto aké miesto dostane pred Božou tvárou, smieme pokojne prenechať Bohu samotnému.